

Statuti della

corporazioni d'alps

Summitg

Cuntegn

- I. Intent e finamira
- II. Commembradi
- III. Organs
  1. La radunonza dalla corporaziun
  2. La suprastonza
  3. Reviurs
  4. Cuitgs
  5. Caschadas
    - a) Glivers e Naustgel
    - b) Russein
- IV. Finanzas
- V. Rendaquen
- VI. Castitgs
- VII. Determinaziuns finalas

I. Intent e finamira

Intent	Art. 1	Sut il num corporaziun d' alps Sumvitg (vinavon numnau corporaziun) exista per temps nunlimitau ina corporaziun da dretg public tenor dretg cantunal (art. 63 ff dretg cantunal da vischnauncas).
Finamira	Art. 2	Gl' intent dalla corporaziun ei: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ina cunvegnetta cultivaziun dallas alps e pastiras 2. In' utilisaziun raziunala dil latg 3. Setener vid las perscripziuns federalas, cantunalas e communalas arisguard alpegiaziun
Territori	Art. 3	Il territori affitau cun pastiras d' alp, mises e casa cun baghetgs necessaris ein fixai sin in plan. Quest plan fuorma ina part dil contract d' affitaziun.
Collaboraziun	Art. 4	La corporaziun collaborescha cun la vischnaunca e risguarda il reglament da gudida d' alps e pastiras ed il contract d' affitaziun.

II. Commembradi

Commembers indigens	Art. 5	Habitonts dalla vischnaunca da Sumvitg ch' alpegian silmeins in animal en vischnaunca ston daventar commember dalla corporaziun.
Midada da menaschi	Art. 6	Tier surdada dil menaschi enteifer la vischnaunca daventa il niev pur automaticamein commember cura ch' el annunzia ils tiers per l' alpegiaziun.
Commembers d' ordeifer	Art. 7	Purs d' ordeifer che cargan silmeins in animal en vischnaunca san vegnir pri si entras la radunonza generala dalla corporaziun, la quala tschenta era las condiziuns. Il commembradi va en vigur cun la suttascripziun dils statuts.
Sperdita dil commembradi	Art. 8	Il commembradi croda cun ils suandonts motivs: <ol style="list-style-type: none"> 1. Sortida 2. exclusiun 3. buca ademplir ils artechels 5-7 4. calar cun l' alpegiaziun 5. mort
Extrada	Art. 9	La demissiun succeda sin la fin digl onn da fatschenta, cun risguardar in temps da visada da treis meins.
Exclusiun	Art. 10	Commembers che risguardan buca ils interess dalla corporaziun san vegnir exclaus entras la radunonza dalla corporaziun. La persuna sclausa sa far recuors enteifer 20 dis tier la suprastanza communalas sco davosa istanza.
Obligaziuns	Art. 11	Mintga commember ei obligaus da risguardar statuts, reglaments e conclus dalla corporaziun e da surprender in uffeci.

Daner
d'entrada

Art. 12 Tier l' entrada paga mintga commember ina taxa da frs. 500.-.

Art. 13 Tier l' extrada vegn la taxa restituida.

Indemnisaziun

Art. 14 In commember, ni ses artavels, che sortescha san pretender negina indemnisaziun, priu ora la taxa d' entrada.

Art. 15 Pitescha la corporaziun tier ina extrada buca motivada ni exclusiun d' in commember donn, ni periclitescha ella l' existenza dalla corporaziun, sto quel pagar ina indemnisaziun adeguata che vegn fixada dalla radunonza dalla corporaziun. (OR 842)

III. Organs

Organs

Art. 16 Ils organs dalla corporaziun ein:

1. La radunonza generala
2. La suprastonza
3. Ils revisurs
4. Ils cuitgs
5. Las caschadas   a) Glivers, Naustgel
                                 b) Russein

1. La radunonza dalla corporaziun

General

Art. 17 La radunonza dils commembers ei l' emprema istanza dalla corporaziun.

Cumpetenzas

Art. 18 Ella ha las suandontas cumpetenzas:

1. Tschentar si e midar statuts, ils quals ein d' approbar dalla suprastonza communal.
2. Formar ordinaziuns d' alps e pastiras
3. Prender si ed excluder commembers
4. Elecziun dalla suprastonza, revisurs e cuitgs
5. Fixar contribuziun d'entrada
6. Reparter ils tscheins sin las differentas alps
7. Lubir expensas che survargan las cumpetenzas dalla suprastonza
8. Approbar rapports, protocols e quen
9. Liquidar recuors viers la suprastonza ed autras instanzas dalla corporaziun
10. Fixar indemnisaziun dils funcziunaris
11. Sligiar si la corporaziun

Convocar
radunonzas

Art. 19 La radunonza generala ha liug ina ga ad onn el meins schaner. Ella vegn clamada entras la suprastonza cun publicar ei el feagl official sursilvan duas jamnas avon il termin dalla radunonza, cass specials cun invit persunal silmeins 5 dis avon la radunonza. En cass specials san era ils revisurs, ni sil pli pauc in tschunavel dils commembers pretender ina radunonza.

Ils purs da nuorsas fan ina radunonza dapersei. Las propostas da quella radunonza ston vegnir approbadas dalla radunonza generala.

Orientaziuns	Art. 20	Gliestas d' alpegiaziun e datums da cargar e scargar vegnan publicadas sin tabla nera.
Decisiuns	Art. 21	Decisiuns san mo vegnir pridas, sch' ellas ein tractandadas . Exepziuns ein tenor art. 884 OR.
Substituziun	Art. 22	In commember che sa buca prender part alla radunonza sa vegnir substituius entras ina persuna carschida ord l' atgna familia.
Dretg da votar	Art. 23	Mintga commember ha ina vusch alla radunonza.
Elecziuns	Art. 24	Elecziuns vegnan fatgas per scrutini, sche silmeins in commember giavischa ei. L' emprema elecziun vegn decidida cun absolut pli, la secunda cun maunpli. Tier vuschs ulivas decida la sort.
Votaziuns	Art. 25	Votaziuns vegnan decididas cun maunpli.

2. La suprastonza

Cumposiziun	Art. 26	La suprastonza consista dil president, actuar (vicepresident) e cassier. La suprastonza vegn elegida alla radunonza generala dalla corporaziun per mintgamai dus onns. Els ein reelegibels.
Pensums	Art. 27	La suprastonza ha da manischar la corporaziun e representar ella anoviars. Ses pensums ein: <ol style="list-style-type: none"> 1. Clamar radunonzas, preparar tractandas ed elecziuns, orientar. 2. Administrar la facultad dalla corporaziun 3. Menar protocols, quen, gliesta menaschis 4. Prender encunter annunzias d' animals 5. Repartiziun ed ulivaziun dallas alps 6. Contrahar cun la suprastonza da vischnaunca 7. Approbar contracts d' affitaziun da baghetgs denter privats e vischnaunca 8. Mirar che statuts e ordinaziuns vegnan risguardai 9. Administrar e reparter danes d' alpegiaziun 10. Organisar lavur cumina 11. Far contracts da lavur cun la fumeiglia 12. Fixar ensemen cun ils cuitgs cargada e scargada 13. Controlla dils cuitgs 14. Adatar las ordinaziuns tenor las decisiuns e conclus dalla radunonza generala. 15. Publicar gliestas, ordinaziuns e statuts sin la pagina d'internet.
Sedutas	Art. 28	Il president cloma e meina tuttas sedutas. La suprastonza sa mo decider sch' ella ei cumpletta.

Cumpetenzas **Art. 29** La suprastonza decida d' expensas extraordinarias tochen frs. 1000.-

3. Revisurs

Cumposizin **Art. 30** La radunonza dalla corporaziun elegia dus revisurs per dus onns. Els san vegnir reelegi. Revisur san era persunas daventar, ch' ein buca commembers dalla corporaziun.

Pensums **Art. 31** Ils pensums dils revisurs ein.

1. Controllar ils protocols
2. Controllar il quen dalla corporaziun
3. Controllar il quen dallas caschadas (Glivers e Naustgel)
4. Controlla sur l'entira corporaziun
5. Controlla sur la suprastonza
6. Proponer la grondezia da castitgs per surpassaments

Dretgs **Art. 32** Ils revisurs han da tut temps il dretg da mirar en protocols, tuts quens e da schar s' informar.

Rapportar **Art. 33** Ils revisurs han da dar giu in rapport a scret alla radunonza generala ed allas radunonzas dallas caschadas.

4. Cuitgs

Cumposiziun **Art. 34** La radunonza dalla corporaziun elegia per mintga alp 2 cuitgs (Carpet, Laus, Rentier e Valesa). Las elecziuns succedan alternond. Mintga 3 onns vegn in cuitg per alp elegius per 6 onns.

Pensum **Art. 35** Ils pensums e las obligaziuns dils cuitgs vegnan fixadas en las ordinaziuns

5. Caschadas

a) Glivers e Naustgel

Organisaziun **Art. 36** Las caschadas s' organiseschan sezzas. Lur ordinaziuns ston vegnir approbadas dalla suprastonza dalla corporaziun.

b) Russein

Organisaziun **Art. 37** La caschada da Russein meina in agen quen. La taxa da gudida ei tuttina sco quella dallas ulteriuras alps dalla corporaziun.

IV. Finanzas

Art. 38 Ils mieds finanziaals vegnan procurai suandontamein:

1. Daners d' entrada
2. Tscheins da daners d' entrada
3. Aquen per animal annunziau
4. Taxa per animal cargau
5. Taxa per animal sin pistira da casa e mises
6. Daners d' alpegiaziun
7. Castitgs

Gudogn

Art. 39 La corporaziun preveda buca da far gudogn. Il daner d' entrada vegn deponius sin in conto da reserva.

V. Rendaquen

Quen

Art. 40 Il cassier dalla corporaziun ha da schar reveder il quen avon radunonza generala. Ils cassiers dallas caschadas Glivers e Naustgel han da surdar il quen sin la fin da schaner als revisurs.

Dretg da
suttascripziun

Art. 41 Il president ensemen cun in consuprastont, han il dretg da suttascriver en num dalla corporaziun.

Responsablada
d

Art. 42 La corporaziun ei responsabla enviars la vischnaunca per tuts dons vid il fatg affitau (art. 9 reglament gudida d' alps e pastiras).

VI. Castitgs

Castitgs

Art. 43 Surpassaments encunter statuts, ordinaziuns e conclus dalla corporaziun vegnan castigai dalla suprastonza cun summas tochen frs.500.-. Levs cass vegnan liquidai cun in' admoniziun a scret. Il strufiau sa recuorer tier la suprastonza communalenteifer 20 dis.

Midada da
statuts

Art. 44 Midadas, ni novs statuts san mo vegnir fatgs entras la radunonza dalla corporaziun. Mintga midada sto vegnir approvada dalla suprastonza communalenteifer 20 dis.

Ina midada dils statuts va en vigur cun il maunpli dallas vuschs dils commembers presents.

Excepziuns art. 889, abs. 1 OR.

VII. Determinaziuns finalas

Sligiar si la
corporaziun

Art. 45 La corporaziun sa vegnir sliada si cun communicar ils motivs, e cun duas tierzas
dallas vuschs dils commembers.

Sur dil diever da daners restonts decida la radunonza dalla corporaziun.

Approbaziun

Art. 46 Quels statuts ein vegni approvai a caschun dalla radunonza dalla corporaziun
d' alps Sumvitg ils 27-10-1999 e van en vigur suenter approvaziun dalla
suprastonza communal il 1-1-2000.

Il president dalla corporaziun
Bearth Rest Andriu

Igl actuar dalla corporaziun
Duff Marcus

Il president communal
Wenzin Placi Michèl

Il canzlist
Monn Martin